

Srečno
novo leto

SAZAS
v letu 2005
Nagradna križanka
Predstavitve članov

Najbolj
uspešni
v letu 2004
Anketa

Dragi avtorji!

Tole ni samo novoletna čestitka, pač pa glasilo združenja SAZAS. Mali korak za človeštvo in malo večji za SAZAS, bi

lahko zapisali. Vsekakor gre za še en konkreten prispevek društva k temu, da bi bili časi za avtorje glasbe v Sloveniji lepši. Kajti stvari se lahko spreminjajo na boljše samo, če smo o njih dobro obveščeni in vemo, kaj funkcionira in katere so stvari, ki jih je treba popraviti. Ko sem pred petnajstimi leti začela pisati, je bilo področje slovenske glasbe vsekakor tisto, ki so ga vsi odrivali na stran. Prav zato so starejši kolegi, ki so raje prevajali tekste o tujih zvezdnikih, meni, novinki, prepustili pokrivanje domače glasbe. Danes so stvari precej drugačne. Prav izvajalci slovenske glasbe so tisti, ki (če že upada prodaja nosilcev zvoka ...) dvigujejo naklado tiskanim medijem, gledanost televizijskim oddajam in prispevajo k boljši poslušnosti radijev. Legendami radijski glasbeni urednik Dragan Bulič, ki je tudi eden od intervjuvancev v tem prvem biltenu, ni nikoli verjel, da bo slovenski glasbenik prišel na MTV. Pa smo dočakali tudi to! Časi se torej spreminjajo. Ponekod na bolje, drugod bi seveda izboljšave šele morale biti – predvsem v zvezi z nekaterimi javnimi ustanovami. Ampak kljub temu, da včasih izgleda vse zelo temačno, sem prepričana, da je za korenit korak naprej potrebna samo ena čisto preprosta stvar, za katero nihče ne more imeti izgovora, da se ne da! Potrebno je samo to, da vsi glasbeniki stopite skupaj in za trenutek pozabite na lastne interese. Kajti tisto, kar lahko naredi trdna večina, bo na dolgi rok vsem posameznikom prineslo veliko več, kot lahko kdorkoli naredi sam.

Naj se tudi s tem glasilom začnejo bolj rožnati časi za slovenske glasbenike in seveda predvsem avtorje!

Sonja Javornik

Vsem svojim članom združenje SAZAS v novem letu želi čim več navdiha in veliko dobre glasbe, saj je glasba tista, ki ljudi najbolj povezuje, tako v veselih kot žalostnih trenutkih. Naj bo leto 2006 za vse čimbolj veselo!

Kazalo

Predsednikovo poročilo	3
SAZAS v svetu	4
SAZAS doma	5
Najbolj uspešni	6
Križanka	8
Predstavljamo člane: Martin Štibernik	10
Jubilej: 60 let DSS	11
Predstavljamo člane: Tadej Hrušovar	12
Predstavljamo člane: Lojze Lebič	13
Predstavljamo člane: Anja Rupel	14
Mnenje z druge strani: Dragan Bulič	15
Anketa	16

Revija AVTOR

Založnik: **SAZAS**, Tržaška 34, 1000 Ljubljana • Uredila: Sonja Javornik • Uredniški odbor: Jože Potrebuješ, Janez Hvale, Matjaž Zupan • Tehnično urejanje in priprava za tisk: Imprimio d.o.o. • Slikovno gradivo: arhiv revije Avtor • Natisnjeno v Ljubljani, 2005

Spoštovani kolegi!

Dovolite, da vam v imenu organov vodenja združenja SAZAS na začetku najprej zaželim vesele praznike ter srečno novo leto 2006 in seveda veliko navdihov pri ustvarjanju. Leto je pri koncu, zato lahko že približno povem, kakšni so poslovni rezultati. Lani je bilo v celem obdobju iz naslova koncesije za kolektivno uveljavljanje malih pravic prihodkov približno 1.050.000.000,00 SIT, letos pa smo že dva meseca pred koncem presegli to številko, tako da bomo poslovali celo bolje, kot smo načrtovali. Vsi dodatni prihodki ob približno nespremenjenih stroških pomenijo avtomatično povečanje delitve-nega sklada in posledično večje prihodke avtorjev.

Na zadnjem srečanju 22 evropskih držav v Budimpešti je bilo ugotovljeno, da je Slovenija v zadnjem letu po učinkovitosti pobiranja nadomestil za javna izvajanja na prebivalca celo na drugem mestu med vsemi udeleženkami, kar potrjuje, da so bili naši načrti pravilno zastavljeni. Seveda je še kar nekaj problematičnih področij, ki jih bo potrebno urediti, za kar bo med drugim potrebna tudi avtorska enotnost pri zastavljenih ciljih.

Na zadnjem srečanju 22-ih evropskih držav v Budimpešti je bilo ugotovljeno, da je Slovenija v zadnjem letu po učinkovitosti pobiranja nadomestil za javna izvajanja na prebivalca celo na drugem mestu med vsemi udeleženkami, kar potrjuje, da so bili naši načrti pravilno zastavljeni.

Lani je bilo v celem obdobju iz naslova koncesije za kolektivno uveljavljanje malih pravic prihodkov približno 1.050.000.000,00 SIT, letos pa smo že dva meseca pred koncem presegli to številko, tako da bomo poslovali celo bolje, kot smo načrtovali.

Tudi na srečanju držav jugovzhodne Evrope v Atenah se je izkazalo, da je naš načrt glede uvedbe enotnega informacijskega sistema za vse segmente delovanja združenja pravilna in pogumna odločitev, ki pa ni lahko izvedljiva. S podobnimi problemi kot mi se srečujejo v vseh teh državah. Z našo rešitvijo smo praktično korak pred ostalimi, ki o tem šele razmišljajo in jim bodo naše izkušnje pri uvajanju tovrstne rešitve prišle še kako prav. Glede na načrte, da s prenovo osnovnega informacijskega sistema zaključimo konec januarja, že lahko povem, da uvajanje poteka normalno, najbolj pomembno pa je, da bo končni rezultat brezhibno učinkovit in pregleden informacijski sistem. Po uvedbi novega sistema bomo začeli z uvajanjem rešitev, ki bodo avtorjem omogočile bolj udobno urejanje prijav in komunikacijo s Sazasom preko spleta.

S ponosom torej lahko ugotovimo, da v letošnjem letu beležimo povečevanje prihodkov, kar je posledica dodatnega števila evidentiranih novih uporabnikov in tudi večjega števila ugotovljenih javnih prireditev kot v preteklem letu. To smo dosegli z dobro organizirano mrežo zastopnikov na terenu, ki jo bomo s prakso lahko še izboljševali. Obenem pa se uvaja nov informacijski sistem. Oboje skupaj predstavlja velik napredek pri samem delovanju in organizaciji Sazasa. Seveda pri tem ne smemo pozabiti izdatnega truda zaposlenih v strokovni službi združenja, katerih večina se zaveda naših zahtevnih skupnih ciljev in pri njihovem uresničevanju tudi lojalno in poštrevovalno sodeluje.

Srečanja z avtorji

Vodstvo Sazasa si želi, da bi naša kolektivna organizacija delovala tako, da bomo vsi avtorji zadovoljni. To bomo dosegli tako, da bomo upoštevali čim več pripomb avtorjev, ki bodo konstruktivne in na osnovi katerih bomo res lahko izboljšali sistem delovanja. V ta namen nameravamo v začetku prihodnjega leta organizirati srečanja avtorjev po regijah Slovenije, na katerih bi se pogovorili o problemih, ki jih imajo avtorji, seveda z namenom, da se najdejo prave rešitve, ki bodo lahko izboljšale delovanje združenja v korist vseh avtorjev. Več bo pripomb, bolj bomo lahko izboljšali odnos do avtorjev in učinkovitost. Mnogih problemov se namreč vodstvo zaveda, je pa še veliko specifičnih problemov, s katerimi se srečujejo samo posamezni avtorji, zato je dobro, da se to izpostavi in v najboljši možni meri tudi uredi na zadovoljstvo avtorjev.

O terminih srečanj boste avtorji obveščeni, že sedaj pa vas prosim, da razmislite o problematiki, ki jo boste izpostavili.

O uporabi uporabnikov

Verjetno ste mnogi v medijih zasledili udarne akcije uporabnikov, ki zatrjujejo, da so v Sloveniji tarife za uporabo glasbe celo 12-krat večje kot denimo v Avstriji. Po kontaktiranju kolegov iz avstrijske kolektivne organizacije smo

ugotovili, da so izjave uporabnikov popolnoma zavajajoče in da so naše tarife v nekaterih primerih celo štirikrat nižje! Zato ni smiselno, da bi avtorji nasledili takim provokacijam in včasih dajali izjave celo v korist uporabnikom. Uporabniki so s takimi zavajajočimi izjavami celo nagovorili ministra za gospodarstvo. Seveda so protiangumenti popolnoma na naši strani in je včasih celo koristno, da se uporabniki pred pristojnimi organi osmešijo s svojimi nekorektnimi izjavami. No, bitka proti plačevanju avtorjem bo mogoče trajala še dolgo, zato se bo vedno znova treba z dobrimi argumenti in pravilno interpretacijo zakonodaje v naše dobro vračati na bojišče.

Nekaterim članom bi rad ob tej priložnosti svetoval, naj se na raznih prireditvah kot izvajalci in avtorji s svojimi podpisi ne odpovedujejo svojim avtorskim dohodkom, saj se male pravice uveljavljajo lahko le kolektivno in zato taki podpisi praktično nimajo nobene veljave, povzročajo pa veliko problemov pri reševanju sporov, ki nastanejo tudi zaradi tega.

Ob zaključku bi rad še enkrat izpostavil naš osnovni motiv. Ta je, da mora ustvarjanje na glasbenem avtorskem področju postati dostojen vir za preživetje avtorjem, ne pa samo manjši dodatek k rednim dohodkom. Zato bo vodstvo uporabilo vsa zakonska sredstva, ki so nam na voljo, pomembna pri tem pa je tudi naša avtorska enotnost, ki je temelj za vse naše delovanje. Cilj je en sam: zadovoljni avtorji.

Kolegialni pozdrav!

Matjaž Zupan, predsednik UO

Na zadnji redni letni skupščini Združenja SAZAS, je bil sprejet sklep, da se razmisli o razširitvi Nadzornega odbora Združenja od sedanjih treh na pet članov. Ker so mnenja o predlagani širitvi organa nadzora med članstvom deljena, organi Združenja odpiramo razpravo o predlogu. Vaša cenjena mnenja lahko pošljete pisno na naslov Združenja, Tržaška cesta 34, 1000 Ljubljana, ali na elektronski naslov vodje SATS Združenja: matej.nosan@sazas.org.

Poročilo disciplinskega razsodišča

Disciplinsko razsodišče dolgo ni imelo kakšnih posebnih primerov, zadnja leta pa se je malo zapletlo in je bilo potrebno urediti kar nekaj stvari, ki tudi v tem trenutku še niso dokončno rešene.

V primeru Kosi in Domicelj je šlo za obrekovanje po javnih medijih in v prvi fazi je tročlansko razsodišče zaradi premalo konkretnih dokazov prvo zahtevo upravnega odbora rešilo s sklepom, da dokler ni sprejet pravilnik, ne moremo dati mnenja.

Ko smo sprejeli pravilnik, po katerem lahko delamo, se je stvar uredila. Pri primeru Kosi so bile stvari bolj zapletene, saj je bila odvzeta dokumentacija. Kompletan računalnik je bil odnešen na policijo, da bi se iz tiste dokumentacije raziskalo, ali Sazas dela v skladu z zakoni in s predpisi. Mi smo od upravnega odbora dobili zajeten material, ki smo ga pregledali. Iz tega je kazalo na grobe kršitve s strani Matjaža Kosija, zato smo sprejeli sklep, da je bila kršitev tako velika, da se Kosija trajno izpiše iz članstva Sazasa. Temu sklepu smo dodali, da mora upravni odbor, preden ta sklep postane pravnomočen, dovoliti Matjažu Kosiju, da še on poda svoje argumente in dokaze.

Tadej Hrušovar, predsednik disciplinskega razsodišča.

OBVESTILO

Skladno s statutom je bil za nadomestnega člana nadzornega odbora do naslednje redne skupščine že pred časom imenovan g. Jaka Pucihar

Pomembni jubileji

Tudi v letošnjem letu je svoje okrogle obletnice praznovalo kar nekaj naših rednih članov.

40. rojstni dan so slavili: g. **Aleksander Sandi Kogoj**, g. **Dominik Kozarič** in g. **Igor Krivokapič** • Abraham je postal: g. **Jože Galič** • 60. obletnico rojstva: g. **Jože Antoni**

Vsem iskrene čestitke in najboljše želje! Organi upravljanja in SATS združenja SAZAS.

V letu 2005 smo se poslovili od:

Janeza Bitenca, Pavla Kalana, dr. Leva Svetka in Staneta Žnuderla

Cisacova generalna skupščina izpostavila sožitje in solidarnost med svojimi člani

Predstavniki avtorskih združenj smo se julija 2005 sestali na dvodnevni skupščini Mednarodne konfederacije avtorskih organizacij – CISAC. Skupščine se po novem organizirajo vsako leto, saj je bilo tako sprejeto v Seulu oktobra 2004. Prav letne skupščine so pravzaprav prava priložnost za predstavnike avtorskih društev, da spregovorijo o aktualnem dogajanju v svetu avtorske zaščite ter o prihodnosti same konfederacije.

V svojem pozdravnem nagovoru je predsednik Christian Bruhn poudaril pomen aktivne solidarnosti društev v času, ko so napadi na avtorsko zaščito zelo močni. Na letošnji prvi letni generalni skupščini je pozdravil preko 170 predstavnikov iz 80 Cisacovih članic. Potreba po združevanju je pri avtorskih društvih prisotna tako kot še nikoli. Prav statutarne spremembe, ki smo jih sprejeli oktobra 2004, omogočajo Cisacu bolj dinamično delovanje in enakopravno pomoč vsem svojim članicam, neoziraje se na velikost društva, državo porekla ali vrsto repertoarja zaščite. Generalna skupščina je tako tudi prvič postregla s publikacijo – zbirom obdelanih podatkov o dejavnostih in finančnih rezultatih članic Cisaca. Najbolj zanimiv je verjetno podatek, da je bilo iz naslova nadomestil za avtorske pravice v vseh članicah Cisaca v letu 2003 zbranih in razdeljenih 6,7 milijarde Eurov, kar je

za 5,5% več kot leto poprej. Najbolj dinamične regije v tem času so bile centralna Azija (+205%), Zahodna Afrika (+104%), Karibsko otočje (+46%) in Srednja ter Vzhodna Evropa (+42%). Pozitivni indeksi zrcalijo revitalizacijo ekonomij držav in izboljšanje dela kolektivnih avtorskih organizacij na teh področjih.

Ker je razvoj avtorske zaščite tesno povezan s spremembami na področju informacijske tehnologije, je bilo poročilo o tem najboljše. Najprej je Cisacov strokovnjak poročal o stanju razvoja projekta MI3P (Music Industry Integrated Identifier Project), pri katerem prvič sodelujejo CISAC, BIEM, RIAA in IFPI. Gre za nov format za glasbene vsebine, ki bi olajšal identifikacijo in obdelavo podatkov pri distribuciji glasbe preko interneta (online distribution). MI3P je takorekoč ključno orožje glasbene industrije v boju proti piratstvu. Projekt je že usklajen, tako da naj bi MI3P kmalu prešel v izvedbeno fazo. Projekcija razvoja glasbene industrije v letih do 2010 nakazuje povečanje tržnih deležev novih prodajnih poti in medijev: Dual Disc (enojna plošča z dvema slojema – CD in DVD v enem), Music DVD, legalni Internet download (bodisi z naročnino kot s plačilom za posamično skladbo), Truetones bodo nadvladali Ringtones (predvsem zaradi večjega deleža, ki ga imajo založbe pri Truetonesih – med

40 in 50%), prenosni Playstation (PSP), itd. Skratka, formati za prenosne predvajalnike bodo imeli ključno vlogo, ob bok klasičnemu CD formatu pa se bodo trdno postavili novi multifunkcijski formati. Skupščina je med drugim podprla predlog besedila, ki govori o kulturni raznolikosti (cultural diversity) in ga posredovala UNESCO. Slednji je oktobra v Parizu sprejel »Konvencijo o zaščiti in promociji raznolikosti kultur«. Kot je v navadi, je bilo na generalni skupščini sprejetih tudi nekaj novih članic, med katerimi Artegestion (Ecuador), Taly (Izrael) in Amra (ZDA). Skupno število članic CISACA se je tako povzdignilo na 210 društev članic v 109 državah iz vsega sveta. Naslednja generalna skupščina bo junija 2006 v Miamiu na Floridi.

Patrik Greblo

Avtorji in skladatelji ohranjajo vpliv pri odločanju

Ker je avtorska zaščita vse bolj povezana s pravom in ekonomijo, so predstavniki Cisaca posledično predvsem pravniki in ekonomisti, niso pa redki avtorji in skladatelji, ki imajo neposredno vpliv in moč odločanja o politiki in razvoju te konfederacije avtorskih združenj. Znotraj Cisaca se je tako osnovala tudi delovna skupina CIAM, ki jo sestavljajo izključno predstavniki avtorjev in skladateljev iz posameznih društev. V času generalne skupščine sem bil povabljen, da se s strani Sazasa aktivneje vključim v to delovno telo in bil povabljen na Skupščino CIAMa, ki je bila 20 in 21 Septembra v Amsterdamu. Sodelovanje v CIAMu odpira tesnejše sodelovanje Sazasa z društvi, kjer, tako kot v našem, avtorji in skladatelji aktivno sodelujejo pri vodenju svoje organizacije. Predvsem bi izpostavil švedski SKAP in norveški NOPA (obe sta društvi avtorjev popularne glasbe, ki sta soustanoviteljici svojih avtorskih organizacij), s katerima razvijamo projekt Ustvarjalnega tabora, kjer bi avtorji iz različnih dežel in kultur sodelovali in soustvarjali nova glasbena dela. Projekt smo tudi že predstavili konec oktobra na sestanku na European Music Office (EMO) v Bruslju.

Foto: © CISAC

Poročilo strokovno administrativno tehnične službe

Prvega avgusta letos so mi člani Upravnega odbora zaupali operativno vodenje strokovno administrativno tehnične službe Združenja SAZAS. Nalogo sem sprejel, ker verjamem, da so ekipa pozitivnih, ciljno usmerjenih posameznikov, ki zavzema argumentirana stališča ter skrbno in pošteno vodi Združenje SAZAS.

Naj se najprej predstavim! Po izobrazbi sem univerzitetni diplomirani ekonomist, študiral sem mednarodno menjavo na Ekonomsko poslovni fakulteti v Mariboru, lani pa sem na isti fakulteti vpisal podiplomski magistrski študij na smeri Poslovna informatika. Pred zaposlitvijo na SAZAS-u sem dobrih devet let vodil projekte uvajanja informacijskih sistemov in optimizacije poslovnih procesov. Poznavanje informacijskih sistemov se je izkazalo kot zelo dobrodošlo tudi v mednarodnih krogih, saj sem bil na delovnem srečanju združenj južne in vzhodne Evrope v Atenah po razpravah, ki smo jih imeli udeleženci, že kot debitant izvoljen v delovno skupino za pripravo analize informacijskih sistemov združenj tega dela Evrope. Prvič sem stopil v prostore Združenja SAZAS pred dobrim letom dni in se seznanil z operativnim delovanjem Združenja z namenom, da bi pripravil koncept novega informacijskega sistema za spremljanje poslovanja, ki bi sčasoma omogočil enostavnejše, bolj pregledno in učinkovitejše delo zaposlenim, nižje stroške strokovne službe in kakovostno zagotavljanje storitev Vam, članom Združenja. Od takrat se je zgodilo precej stvari, tako prijetnih kot tudi neprijetnih, a ne glede na vse je moje poslanstvo na Združenju v tem času postalo še bolj jasno; optimizirati učinkovitost dela službe, dvigniti raven kakovosti naših storitev do avtorjev in uporabnikov ter skrbeti za moralno in materialno uveljavljanje interesov članov Združenja v vse bolj zahtevnem in avtorski pravici dokaj nenaklonjenem ekonomskem okolju. Kolektivno uveljavljanje avtorske zaščite je v zadnjem letu s strani uporabnikov in posledično mednarodnih in državnih institucij naletelo na močne pritiske tako na evropski ravni kot tudi doma. Večji uporabniki zahtevajo radikalne spremembe na področju višine tarif in na nekaterih segmentih tudi

samega koncepta obračunavanja. V želji, da bi Evropa dosegla boljše stopnjo konkurenčnosti v primerjavi z Združenimi državami Amerike, je Evropska komisija prisluhnila vse glasnejšim zahtevam večjih uporabnikov, ki želijo (uradno zaradi poenostavitve poslovanja, dejansko pa predvsem zaradi boljših finančnih pogojev) pravice spletne uporabe glasbenih del v Evropi urejati prek omejenega števila kolektivnih organizacij in s tem pridobiti pravice za ves svet, kar pa posega v način in pravila delovanja sestrskih združenj, ki smo organizirane po konceptu regionalnosti.

Evropska unija skuša prek instrumentarija protimonopolne politike in politike izboljšanja konkurenčnosti na področju kolektivnega uveljavljanja, uveljaviti načela konkurence v segmentu pridobitve zastopanja za nosilce pravic, kar ima zaradi možnosti nastanka cenovne konkurence med združenji posledično lahko tudi negativni vpliv na višino obračunanih in plačanih nadomestil. Za izboljšanje konkurenčnosti evropskega gospodarstva je EU pripravljena žrtvovati ekonomske in kulturne posledice takšnih odločitev, saj je Evropska komisija izdala priporočilo za približevanje zakonodaje članic tem ciljem in obenem opozorila, da bo v primeru, če se na tej podlagi ne bodo zgodile želene spremembe, v roku štirih let izdala direktivo, ki bo obvezujoča za vse države članice. Krovni združenji avtorskih organizacij CISAC (Mednarodna konfederacija združenj avtorjev in skladateljev) in GESAC (Evropska asociacija združenj avtorjev in skladateljev) stališča avtorjev aktivno zastopata v uradnih pogovorih z Evropsko komisijo kot tudi z lobiranjem v Evropskem parlamentu.

CISAC je letošnji jesen tudi v luči zgoraj opisanih evropskih smernic organiziral vrsto srečanj članic, na katerih smo se dogovorili za skupen nastop malih in srednje velikih združenj, ki bo omogočal predstavljanje vidika kulturne raznolikosti in potencialnega negativnega vpliva globalizacije na majhne nacionalne kulture. Združenje SAZAS se tem prizadevanjem pridružuje in v procesu tudi aktivno sodeluje.

Poslovne rezultate v svojem članku podrobneje opisuje predsednik Upravnega odbora gospod Matjaž Zupan, sam naj zgolj kot zanimivost omenim, da je ob pripravi na letni seminar na temo javnega izvajanja v Budimpešti v novembru predstavnikom članic srednje in vzhodnoevropskih držav CISAC izdelal anketo, katere rezultati kažejo, da je Združenje SAZAS med 22 srednje in vzhodnoevropskimi društvi po uspešnosti pobiranja nadomestil za javna izvajanja po številu prebivalstva na odličnem drugem mestu, kar gotovo pomeni potrditev našega dosedanjega dela in stimulacijo za nadaljevanje začrtane poti. Ob tej priložnosti bi se rad zahvalil vsem članom, ki ste s konstruktivno kritiko ali pohvalo izrazili željo po zaupanju vrednih storitvah, ki Vam jih Združenje SAZAS nudi po najboljših močeh.

Obilo uspeha in glasbene kreativnosti ter vso srečo v letu 2006 Vam želim!

Matelj Nosan, vodja strokovno administrativno tehnične službe

Združenje SAZAS je med 22 srednje in vzhodnoevropskimi društvi po uspešnosti pobiranja nadomestil za javna izvajanja po številu prebivalstva na odličnem drugem mestu, kar gotovo pomeni potrditev našega dosedanjega dela in stimulacijo za nadaljevanje začrtane poti.

Nekaj misli o sodelovanju med kolektivnimi organizacijami, ki ščitijo avtorsko in sorodne pravice

Zainteresirana javnost dostikrat zastavlja vprašanja o sodelovanju med kolektivnimi organizacijami, ki ščitijo avtorske in sorodne pravice. Nepoučeni menijo, da takega sodelovanja preprosto ni. A ni tako!

Predstavniki SAZAS a, ZAMP a in IPF a se dokaj redno srečujemo in smo v stalni elektronski in telefonski navezi. Uspešno s skupnimi akcijami ozaveščamo tako predstavnike oblasti kot uporabnike o nujnosti izvajanja avtorske zakonodaje in vestnosti pri poravnavi pripadajočih avtorskih nadomestil za uporabo našega zaščitene repertoarja. Vse pomembne odločitve o skupnih nastopih sprejemamo na sestankih v razširjeni zasedbi, s predsedniki in člani organov upravljanja vseh treh kolektivnih organizacij. Tako smo skupno čestitali pred-

sedniku vlade in ministrom ob izvolitvi, poslali skupne pripombe na novo davčno zakonodajo, odgovorili na dopis UIL v zvezi s podatki o zaščitenem domačem in tujem repertoarju, pripombe na predlagane spremembe v Zasp B in skupno pripravili teme za Forum na GZS. Tudi v pogajanjih z reprezentativnimi predstavniki uporabnikov, nastopamo z enotnimi stališči in z enakim ciljem. Zastavili smo si kar nekaj dolgoročnih ciljev, kjer bi bilo smiselno z reorganizacijo služb in s ciljem zmanjševanja stroškov dosegati boljše rezultate. Tako področje je prav

gotovo delo na terenu, saj npr. SAZAS že ima izdelano bazo uporabnikov, torej podatke, ki koristijo vsem KO, poleg tega bi lahko naši zastopniki na terenu delali za vse KO. Stroške bi si razdelili in jih s tem seveda znižali, zastopniki pa bi nekaj več zaslužili in bolje delali. Pomembno vizijo predstavlja tudi ideja o enotni bazi za RA postaje, ki bi jo pripravili in distribuirali RA postajam zato, da bi pridobili na kvaliteti mesečnih list izvedenih avtorskih del. To bi seveda zopet občutno znižalo stroške obdelave in tako dalje in tako naprej. Naj torej zaključim z mislijo, da je pred nami gotovo še veliko naporenega in zahtevnega dela, ki pa ni prepuščeno samo stihiji trenutnih potreb, ampak se (prav nasprotno) sodelovanje širi načrtno in na zadovoljstvo vseh KO avtorjev in izvajalcev.

Janez Hvale

Dare Kavrič

Če bi mu v času skupine Kuzle kdo omenil, da bo čez leta skladal za najbolj priljubljeno slovensko zasedbo s harmoniko, bi se Dare Kavrič gotovo zgrozil. Ampak v življenju se dogajajo nepredvidene stvari, kot je preobrazba pankerja v najbolj predvajanega pop avtorja. Če ima kdo med Slovenci v rokah skrivnostni recept za uspešnico, je to gotovo prav on. In to je: delati za ljudi, ne za kritike!

V letu 2004 je bila najbolje predvajana skladba Luna nad oblaki (obalo, he he he) skupine Kingston. Za marsikoga je to presenečenje, vendar je pesem Brizgalna brizga izšla šele avgusta. To seveda pomeni, da bi bili vi najbolj uspešen avtor v vsakem primeru. Ste ponosni na to?

Vsekakor. Moram priznati, da je bilo lansko leto zame kot avtorja res uspešno, pa tudi sicer je v dolgoletni karieri za mano kar nekaj uspešnic – največ seveda s skupino Kingston. Če bi imel na primer v Italiji ali Nemčiji toliko prodanih zlatih in platinastih plošč, bi verjetno lahko spakiral kovčke in do konca življenja lenaril na Jamajki ali vsaj v Ankaranu.

Ali zdaj, po toliko uspešnicah, že veste, da bo skladba, ki ste jo napisali, uspešnica?

Za svoje pesmi upam, da bodo kar vse uspešnice, he he. Pravi odziv da vedno in samo občinstvo. Skladba, ki jo umetno lansira založba, sicer lahko postane uspešna, vendar je ta uspeh običajno bolj kratkega roka trajanja, in to zaradi politike založb, ki bi najraje imele vsaki dve leti novega, lepega, neumnega izvajalca. Kadar prvič slišim novo pesem na

MTV ali Vиви, kar začutim, če bo uspešnica. Na našem glasbenem prizorišču je to težje določiti, ker se okusi spreminjajo zelo hitro.

Kako ustvarjate pesmi - po navdihu ali naročilu?

Ne delam pesmi po naročilu - nekajkrat sem poskusil, vendar nisem bil zadovoljen niti jaz niti naročnik. Komade delam za »svoje« zasedbe, na katere imam vpliv tudi potem, ko je pesem že na trgu. Vsi namreč vemo, da ni dovolj, da pesem napišeš in jo daš izvajalcu. Če ga ta ne zna ustrezno predstaviti poslušalcem, se tudi zelo dobra skladba izgubi v poplavi pesmi, s katerimi zasipajo radijske postaje vsak dan. No, tudi to se mi je že zgodilo ... Za ustvarjanje čakam navdih, ki pride ali tudi ne... Časa za čakanje navdiha je vse manj, ker imam kot uspešen avtor vse več dela z birokracijo. Je pa res, da mi je v največji užitek, da lahko delam povsem različne stvari: Kingstone, Zablujeno Generacijo oziroma njihovo nasprotje Atomik Harmonik. Te razlike v glasbi me privlačijo in me ženejo naprej ... Sicer pa bo treba zdaj že

kaj novega potuhtati. Turbo folka sem se že malo naveličal, he he.

Kaj je po vašem mnenju recept za uspešnico?

Kar se tiče skladbe, so zame enako pomembni vsi trije elementi: glasba, tekst in aranžman. Za glasbo in tekst poskrbim sam, za aranžman pa se najraje obrnem na našega Zvoneta (Tomač), ali v primeru Atomik Harmonik na Aleša Čadeža. Seveda moramo potem vse še dobro zvočno zapakirati in to je to. Moram priznati, da se ne spoznam na vse gumbе in efekte v studiu, jaz samo začutim, ali je to to ali pa ni. Sicer pa določene zvočne frekvence slišim slabše, in če mi začne zviniti v ušesih, ko poslušam pesem, vem, da je nekaj narobe s produkcijo, ne vem pa kaj, he he ... Zato pa so mojstri, da to popravijo ...

Ali vi - kadar ste avtor obojega - lažje delate najprej besedilo ali najprej glasbo?

Idealno je, če nastane oboje skupaj, saj je težje narediti tekst na že obstoječo glasbeno podlago. No, vsaj meni. Precej bolj enostavno je, če imam najprej osnutek teksta, besedno igro, finto, pa se potem igram z melodijo.

S kakšnimi inštrumenti oziroma računalniškimi programi si pomagata pri ustvarjanju?

Največkrat uporabljam samo kitaro, pa kakšen enostaven program, da naredim dovolj dober demo posnetek, ki ga lahko predstavim aranžerju.

Koliko je za avtorja pomembna glasbena izobrazba?

Žal mi je, da je nimam ... Bil sem prelen! Ko sem se vpisal k pouku kitare, sem mislil, da nas bodo že prvi teden naučil pesmi, ki so bile takrat aktualne, od mene pa so zahtevali neko mlatenje po praznih strunah ... Seveda ne bi bilo slabo, če bi takrat vztrajal. Tako bi znal svoje pesmi spraviti v note ali narediti dober aranžman ... no, imam pa druge vrline!

Kdo je večja garancija za uspeh - dober avtor ali dober izvajalec?

Da je pesem uspešna, je pomembno vse od avtorja, izvajalca, založbe, ki verjame v projekt, oblikovalca podobe za izvajalca in

ploščo, PR ... Skratka ljudi, ki stojijo za tabo, da se dobra pesem uspešno spromovira. Dobra skladba lahko postane uspešnica, ampak velika uspešnica lahko postane le, če imaš urejene vse stvari.

Včlanjen si tudi v nemško avtorsko združenje Gema. Kakšne so razlike med Gemo in Sazasom?

Član GEME sem šele od začetka tega leta in zato si za zdaj še nisem mogel ustvariti posebnega mnenja.

Skupina Atomik Harmonik je z vašimi skladbami navdušila poslušalce v Nemčiji. Ste morda pomislili, da bi kateremu tamkajšnjemu izvajalcu ponudil svoje pesmi?

Skladbo Turbo Polka že izvajajo Alaska Beach Bombers iz Nemčije, ženski trio iz Afrike, pa menda še nekaj izvajalcev. Za ponujanje pesmi je odgovoren »publisher«. Kako uspešen je pri tem delu moj - Menart Publishing, bomo še videli.

S kakšno glasbo bi slovenski izvajalci najlažje uspeli v tujini?

Z atomsko harmonsko moderno glasbo, vendar bi morali biti pokriti vsi dejavniki, ki sem jih že prej naštel, vključno z velikim finančnim vložkom založbe in seveda tudi z veliko voljo zasedbe, kar žal pogrešam pri novih skupinah. Druge lastne slovenske glasbe nimamo, ker smo vedno ponavljali za drugimi, kar je seveda na majhnost trga mogoče pričakovati ...

Kaj se vam zdi največji problem slovenskih avtorjev?

Ne upamo si narediti nekaj svojega, ker niti sami ne vemo, kaj bi to bilo, po drugi strani pa je težko delati karkoli novega, saj ni zaledja prav nikjer. Ne nacionalna ne komercialne televizije nimajo glasbenih oddaj, v katerih bi predstavljali novo slovensko moderno pop glasbo - če taka sploh še obstaja. Na radijskih postajah so slovenske pesmi nujno zlo, kar je vse skupaj kot začaran krog. Na Hrvaškem na primer radijske postaje podpirajo domače izvajalce, ravno tako televizije... Njihove pesmi vrtijo

na vseh žurih, tudi tiste, ki so nastale pred 20 ali več leti ... Te skladbe so bile delane za zabavo, da se ljudje sprostijo, naši avtorji iz tako opevanega obdobja slovenske popevke pa so delali pesmi s kakor globokimi, razmišljujočimi besedili, ki so sicer lepe, spevne, ne moreš pa ob njih žurati, se poveseliti ... Stalno poslušamo, kako dobri so bile pesmi v časih slovenske popevke. Saj so bile, ampak zdaj so drugi časi, samo da eni še kar živijo v tem filmu... Kingstoni se trudimo, da bi na svoj način dali poslušalcem ravno to - zabavo, odklop od vsakdanjih stresnih trenutkov, kar pa pri eminentnih kvazi kritikih največkrat prinese negativne točke ... Ampak za kritike nismo nikoli igrali! Sicer pa vse o tem pove naša pesem Republika Banana: »To je tak komad, da se pleše, da se žura, ni ti treba stalno zehat in gledat kolk je ura, za vse debele, suhe, lačne ali site, napete in sproščene, utrujene spočite...spet bo kritika destruktivna ampak nam je vseen, saj ulica bo pela ta refren....«

Najbolj uspešni v letu 2004

Politiki imajo srečo. Njihovo priljubljenost državljani ocenjujejo samo vsaka štiri leta. Glasbeniki za razliko od njih pravkar dnevno lahko ugotavljajo svojo priljubljenost, saj nastopajo lahko samo tisti, ki jih imajo poslušalci radi, na radiju ali televiziji pa izbirajo ravno tako večinoma skladbe, ki pri poslušalcih naletijo na dober odziv. In katere so bile skladbe oziroma dela katerih avtorjev smo v letu 2004 lahko največkrat slišali na radiju in televiziji?

Pop:

Luna nad obalo (skladatelj in avtorja besedila Daret Kauriča in aranžerja Zvonimirja Tomaca)

Brizgalna brizga (skladatelj in avtorja besedila Daret Kauriča in aranžerja Aleša Čadeža)

Stay forever (skladatelj in aranžerja Simona Gomiška in avtorice besedila Diane Lečnik)

Pop rock:

Alya (skladatelj, avtorjev besedil in aranžerjev: Tadeja Laha in Alje Omladič)

Greh (skladatelj Tomaža Tropca, avtorja besedila Iztoka Melanška in aranžerjev

Marjana Paderja, Zarka Paka, Primoža Štormana in Nine Vodopivec)

Ring (skladatelj in avtorja besedila Tomija Megliča in aranžerjev Primoža Benka,

Janija Haceta, Boštjana Megliča, Tomija Megliča, Tomaža Okrogliča in Ceneta Resnika)

Narodnozabavna:

Sankaška polka (skladatelj Slavka in Vilka Avsenika, avtorja besedila

Ferdinanda Souvana in aranžerjev Martina Štibernika in Jožeta Potrebuješa)

Na Golici (skladatelj Slavka in Vilka Avsenika)

Prijatelji si vsi bodimo (skladatelj in aranžerja Toneta Rusa, avtorja besedila Ivana Malavašiča)

Pri delih resne glasbe je po statističnih podatkih izredno težko ugotoviti, katera skladba je bila največkrat javno oddajana, vsekakor pa so med največkrat predvajanimi dela avtorjev:

- pokojnih: Luke Kramolca, Pavla Kernjaka, Matije Tomca, Zdravka Švkaršiča, Primoža Ramovša, Bogomirja Leskoviča, Kruna Cipcija, Karola Pahorja

in še živčih: Uroša Kreka, Lojzeta Lebiča, Jakoba Ježa, Janeza Gregorca, Alda Kumarja, Alojza Srebotnjaka

Med orkestralnimi deli resne glasbe so med najbolj pogosto predvajanimi deli v letu 2004:

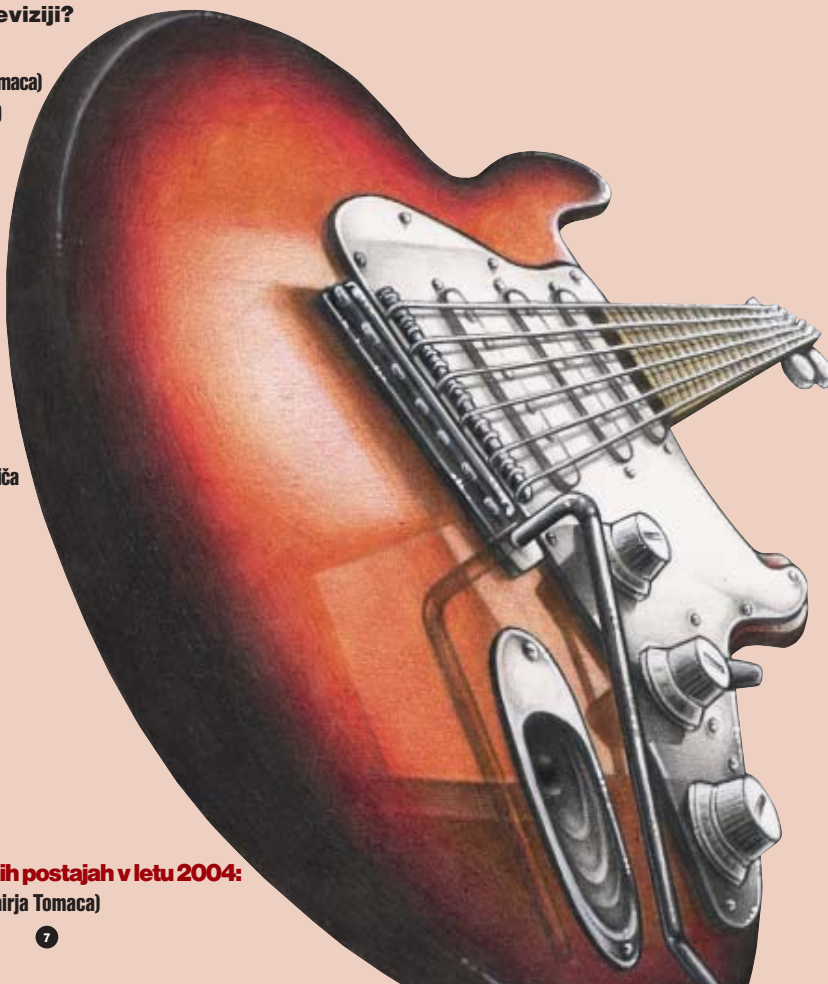
Perpetuum skladatelj Janeza Gregorca

Strastra skladatelj Alda Kumra

Slovenski ljudski plesi skladatelj Alojza Srebotnjaka

Največkrat javno oddajano glasbeno delo na radijskih in televizijskih postajah v letu 2004:

Luna nad obalo (skladatelj in avtorja besedila Daret Kauriča in aranžerja Zvonimirja Tomaca)

Szasova velika novoletna nagradna križanka

Udeležite se igre za lepe nagrade!

Rešite veliko novoletno nagradno križanko.

Črke iz oštevilčenih modrih polj v ustreznem zaporedju

vnesite v spodnji kupon in nato vpišite ostale potrebne osebne podatke. Kupon izrežite, vložite v pisemsko ovojnico in do vključno 20. februarja 2006 pošljite na naslov:

Szas, Tržaška 34, 1000 Ljubljana, s pripisom: Križanka.

Žreb bo med srečne izbrance podelil naslednje nagrade:

1. Vikend paket za dve osebi na Rogli
2. Dvodnevni izlet v Budimpešto
3. Izlet na Dunaj

Imena nagrajencev bodo objavljena v naslednji številki revije Avtor.

KUPON

✂

Ime

Priimek

Naslov

Geslo nagradne križanke:

1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36
37	38	39	40	41	42
43	44	45	46	47	48

SAZAZ	PREDSEDNIK UO ZUPAN	UDARSKO MESTO V Z. SLOVENIJI	DEL HEMO- GLOBINA	PISATELJICA PEROCI	LOUIS ADAMIČ	DRŽAVA V JUŽNI AMERIKI	ZAMISEL	ZAMAŠEK
PREDSEDNIK NO (PAVEL)		14			22			
MESTO V AVSTRALIJI							10	
SVOJE- GLAVOST			39		UČENJE LEPE PISAVE SL. AVTOR (VLADO)	33		
JOSIP IPAVEC			VNETJE	PALICA PRI BILJARDU SL. GLASB. (RAFAEL)				TUJE ŽENSKO IME SL. PESNIK (JANI)
VRSTA MEŠANE SOLATE			1		SL. AVTOR. (SLAVKO) CHARLES NODIER	47		
OSEBA, KI ŽANJE ŽITO	40				41		VRSTA APNENCA MUSLIM. ŽENSKO IME	
VESELO V NOVO LETO	PREDSEDNIK DS HRUŠOVAR	SL. NOGOM. (MARKO) MIRNO SOŽITJE						
NASLOV, NAZIV						ŽIVAL, KI SKAČE AVTOR ROBEŽNIK		
DODAJANJE, PRIŠTEVANJE	38				43			TEMNI DEL DNEVA ESKIM
OKRAJŠAVA ZA DINAR				NATURISTI AVTOR (FRANC)		36		
STARA DRŽAVA NA SR. VZHODU					TELESNA POŠKODBA GESLO			
PRI- DILNICA			NAZIV AVTORICA BUDAU				PAMETNOST VOLNENA TKANINA	
OKRASNA RASTLINA, LONČNICA	ODMEV UDARJANJE PO VRATIH	26			6	VODNE ŽIVALI		
ŠPORTNIK, TEKAČ						GL. MESTO GRČIJE AVTOR (LOJZE)		
HLADNOST			46					PEVEC LESKOVAR POSODA ZA TEKOČINO
JAPONSKA ZNAMKA HI- FI NAPRAV				4	LITINA OBDOBJE JURE			9
ROMAN ALBREHT			ČASOPISNI SESTAVEK RIMSKI CESAR			23		
STAR SLOVAN				JAP. DRŽAVN. (HAYATO) OSEBNI ZAIMEK				
DEL POLJA	15			30			RJAVE ŽIVALI	19
GRŠKA MORSKA BOGINJA							GRŠKI KIPAR IZ 5. STOLETJA PRED NAŠIM ŠTETJEM	

SREČNO 2006	ŠKOTSKI MATEMATIK (JOHN)	IME PISATELJ. FALLACI	SESEK	ALFRED NOBEL	AMERIŠKA VESOLJSKA AGENCIJA	ZELO VISOK IN SUN ČLOVEK		VEČ ROBOV SKUPAJ	PRISTA- NIŠČE TURKU	LUČAJ	PUŠKINOV LITERARNI JUNAK (JEBGENIJ)		GLAVNO MESTO S. ARABIJE	PRISTANIŠČE V IZRAELU, AKA	
VODJA SATS (MATEJ)			44			KONJ RJAVE BARVE					ORANŽADA				
											USTNICA				
PRIZORIŠČE V CIRKUSU					8	AVTOR (JURE)							11		
MESTO V RUSIJI						ŽELEZOV OKSID									
				SKLADATELJ (ALOJZ)											
				PISATELJ (JAKOB)											
D			SL. REŽISER (MAKO)							KLICANA BARVA PRI KARTAH	PRVOTNA GR. MUZA PETJA				
			AVTOR SIVEC												
		7			IZUMITELJ EDISON	42					BOGO GRAFE- NAUER	21	AVTOR (MOJ)MIR	NAJMANJŠI DELEC SNOVI	
					NEM. PISAT. (RUDOLF)										
			37			POGAN					MAROGA	3	24		
											ROCK PEVEC				
GLASBENA ZASEDBA	POJEM IZ GEOMETRIJE	OČE PRIPOMOČEK ZA POUČEV.				SLOVENSKI RAP GLASBENIK	EV. RAČUN. MREŽA								
						UGRABLJ. ŽENSKA									
				ZELENI DEL REPE				TAKAŠI ONO			GRŠKI PRAOČE BOGOV	REKA PAD		29	
				KOČAR				ČERNEJ ANICA				EGIPTOVSKI PREDSEDNIK			
			SLOVENSKA ATLETINJA (BRITTA)	25		45				KOŠČEK VATE					
			HUNSKI POGLAVAR					KOSTUM. VOGELNIK					PERZIJA	ČISTA TEŽA	
			KONICA					AVTOR LOVŠIN							
13	MOŠKO IME, ALOJZ					34		AVTOR (ZORAN)				16			
	SKLADATELJ FIRŠT					HRV. SLIK. DUJŠIN									
					PEVEC JUNKAR						REKA V ŠVICI				
					NAŠE ZDRUŽENJE						ŠPORTNO MOŠTVO				
18		AVTOM. TOV. V SARAJEVU				SLOVENSKI SKLADATELJ (ALOJZ)	POLITIČNI NAPAD			20				35	
		EDVARD				KOLUMB. PEVKA									
			GOVEJI ZREZEK			32					SRBSKI PISATELJ ZMAJ	SIMBOL ZA NOBELIJ	28		
			OSLOVA SAMICA			PEVKA PINTERIČ									
			17	REDKO MOŠKO IME		12							PRISTAŠ ŠOLE IZ ELEE	TILKA JAMNIK	
				ŠPORT Z ŽOGICO											
DOSTA- VITEV								MAJHEN RT	LETENJE						
ABELOV BRAT									AVTOR PRIVŠEK						
	BOGASTVO GOZDOV				48	JURČIČEV LITERARNI JUNAK					2				
	ŽOGA IZVEN IGRIŠČA														
	DEPARTMA V FRANCIJI				JAPONSKI DRŽAVNIK (HIROBUMI)					ŽENSKO IME, ANA				ρ	
	ANTON AŠKERC				KARL MAY		ANTON KOROŠEC								
		27			REŠEVALEC KRIŽANK	5									
					DOMAČA ŽIVAL, MAČKA				31		ETIOPSKI PLEMIŠKI NASLOV				

Martin Štibe

Znanilec sprememb

Martin Štibernik je s svojo skupino Slapovi že na začetku kariere povzročil pravo revolucijo. V narodno-zabavno glasbo je namreč vpeljal moderne elemente, zaradi katerih so se mnogim pristašem tradicije kar ježili lasje. Pravzaprav bi lahko rekli, da je utrpl pot za skupine, kot je Atomik Harminik! Ampak Martin ni samo poznavalec narodno-zabavne glasbe, saj je zelo aktiven tudi v popu. Prav zato je zanesljivo eden od bolj zanimivih sogovornikov med avtorji srednje generacije.

Kako ocenjujete delo Sazasa?

Zdaj je združenje zagotovo na pravi poti. Za glasbenike bi bilo najbolje, da bi se posvetili glasbi in pustili vodstvu, da realizira zastavljene cilje, saj s polemikami in z dvomi ne bomo pripomogli k izboljšanju; pripombe se mi zdijo premalo konstruktivne.

V tem času se večina glasbenikov namesto z glasbo precej ukvarja z davki in birokracijo. Tudi vi?

To je zagotovo eden od problemov, saj celo računovodski servisi nimajo vseh odgovorov. To pomeni, da se moramo posamezniki sami izo-

braževati, ker se težko zanesemo še na koga drugega, kar pomeni, da je treba temu posvetiti veliko časa. Uradni list in zakoni pa seveda niso posebej kreativni oziroma navdihujoči ...

Skupina Slapovi je pravzaprav naredila prvi korak, da se je narodno-zabavna glasba začela spogledovati s popom. Vam je žal, da niste šli tako daleč, kot so šli kasneje Atomik Harmonik?

Ne. Mi smo imeli jasno vizijo in tej smo sledili. Turbo folk nikoli nismo hoteli biti, mi smo se imeli za folk, za narodno-zabavne izvajalce. V tej zvrsti smo želeli premakniti meje k bolj osvobojenemu razmišljanju, kar se tiče harmonskih pristopov, da se torej z melodijo preseže prej zakoličene omejitve. Ker Avstrijci niso imeli svoje narodno-zabavne glasbe, so našli svojo alternativo v turbo folku. To je njihova 'narodna' glasba.

Sodelujete tudi z mnogimi pop in celo pop rock izvajalci. Kakšne so vaše izkušnje?

Že vsa leta, odkar sem se začel resno ukvarjati z glasbo, se srečujem s težavo, da izvajalci ne vedo, kaj bi sploh radi. K meni prihaja veliko takšnih, za katere si starši želijo, da bi bili enkrat na televiziji, pozabljajo pa na zgodbo, ki bi jo radi povedali ljudem. Mislim, da je pri nas preveč glasbe, ki je na silo tempirana za uspeh. Glasba mora izhajati iz neke intimne potrebe, da daš iz sebe stvari, ki te težijo. Avtorji glasbe – vsaj do neke mere – ta pogoj še izpolnjujejo, pri izvajalcih

Čar glasbe je, da živi in se razvija.

pa to ni tako, saj večina ni niti osebnostno na nivoju, da bi sploh imeli sposobnost neko zgodbo podati naprej. Oni verjamejo v TV nastop, tu se pa konča. Razen redkih izjem torej nimajo potenciala, da bi dolgoročno živeli z glasbo. Zato večinoma obstajajo leto, dve, potem pa izginejo z glasbenega prizorišča. Tisti, ki se z glasbo ukvarja iz nekega globjega nagiba, bo sicer morda čez čas šel v neko drugo zvrst umetnosti, nika kor pa ne bo začel prodajati avtomobilov. Seveda pa je tudi pri nas pet izvajalcev, ki jim lahko verjamemo, kar pa še ne pomeni, da so tudi zelo priljubljeni.

Kaj menite o tem, da večina izvajalcev v neki fazi želi izvajati svoje avtorske stvari, pri tem pa ne gledajo posebej na kvaliteto svojega ustvarjanja?

To se mi zdi prav, če se stvar izkaže za uspešno. Vendar pri nas to delajo bolj iz preračunljivosti kot zato, ker bi res imeli kaj povedati poslušalcem. Zgodilo se mi je, da je k meni prišel poznan slovenski glasbenik, ki je rekel, da bo glasbo naredil sam, potem pa mi je prinesel predlogo, po kateri naj bi naredil pesem. Namesto z aranžerstvom sem tako moral na novo postaviti skladbo, saj mi je prinesel nekaj, kar ni bilo ničemur podobno. Vse to samo zato, da bi prihranil nekaj denarja za avtorja.

rnik

Narodno-zabavna glasba je deja vul!

Ali se vam zdi, da ste avtorji med seboj dovolj povezani?

Smo, vendar na napačen način. Avtorji bi se morali več pogovarjati o glasbi, o stvareh okoli glasbe pa najraje govorijo novinarji in drugi. Mi, ki glasbo živimo in jo čutimo, se o njej premalo pogovarjamo. Zdaj se stvari spreminjajo, saj prihaja mlada garda, med katero je kar nekaj takšnih, ki se o tem znajo in želijo pogovarjati.

Ste vi na začetku svoje glasbene poti dobili kakšne nasvete od starejših kolegov?

Mi žal nismo imeli nobene podpore. Iskreno lahko povem, da so nam celo polena metali pod noge, češ da naša glasba nima zveze z narodno-zabavno glasbo, saj smo bili drugačni tako po melodični kot po tekstovni plati. Najlažje je drugega tlačiti dol, namesto da bi sam malo razmislil o spremembah in iz tega tudi zase našel kaj pametnega. Glasbo delaš zaradi sebe in to ne po liniji najmanjšega odpora kot večina v narodno-zabavni zvrsti, ki se še danes drži principa iz 60-ih let. Čar glasbe je, da živi in se razvija.

Kakšna je po vašem mnenju razlika med slovenskim pop in narodno-zabavnim prizoriščem?

Bistvena razlika je, da večina narodno-zabavnih izvajalcev verjame v to, kar dela, kakorkoli že pač to zveni. Večina pop izvajalcev pa verjame v to, kar se vidi, da delajo. Seveda so povsod izjeme! Pri narodno-zabavni glasbi je manj možnosti za odplavati iz nekih šablon, medtem ko pri popu lahko, če se skladba ne prime, posnameš serijo golih fotografij, pa si spet v ospredju.

Kaj trenutno poslušate?

Nazadnje sem kupil tri plošče. Prva je plošča Stevieja Wonderja, ki je zame tudi danes eden redkih svetovnih izvajalcev, pri katerem čutim, da to, kar poje, ni zlagano. Drugo sem kupil iz komercialnih vzgibov in to je plošča Robbieja Williamsa, ki se mi zdi zanimiv še posebej zaradi produkcije. Tretja je bila Madonnina nova plošča, ki pa me je malo razočarala, saj se mi zdi, da je ta album naredila predvsem iz komercialnih vzgibov.

Ali sledite tudi narodno-zabavnim novitetam?

Narodno-zabavna glasba je deja vul! Ne razumem, kako se tem izvajalcem sploh ljubi preigravati iste vzorce, čeprav je v tej zvrsti največ izobraženih glasbenikov. Imajo izobrazbo, glasbenega okusa pa očitno manj. Tudi tu je težava, da premalo avtorjev dela za veliko količino izvajalcev.

Avtorji bi se morali več pogovarjati o glasbi, o stvareh okoli glasbe pa najraje govorijo novinarji in drugi.

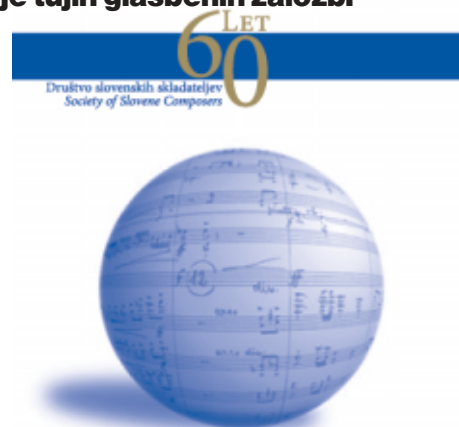
60. let Društva slovenskih skladateljev

Društvo slovenskih skladateljev v teh dneh praznuje svoj 60. rojstni dan. DSS je prostovoljno strokovno združenje skladateljev in muzikologov, ki je bilo ustanovljeno 22. decembra 1945. Njegove glavne naloge so skrb za ustvarjanje nove slovenske glasbe, izdajanje notnih edicij in nosilcev zvoka, organizacijo koncertov sodobne slovenske glasbe, sodelovanje s sorodnimi ustanovami po svetu, pravno zaščito, zastopanje in promocijo slovenskih skladateljev in skladateljic ter zastopanje tujih glasbenih založb.

Nastanek DSS je našim glasbenim ustvarjalcem odprl veliko novih možnosti. Prvotno je društvo skrbelo le za izvajanje slovenske glasbe, že leta 1954 pa je razširilo svoje delovanje s tiskanjem oziroma zalaganjem del svojih članov (Edicije DSS), v 90. letih 20. stoletja pa tudi z ohranjanjem sodobne slovenske glasbe na nosilcih zvoka. Do začetka leta 2005 je izdalo približno 1800 glasbenih del in 46 avtorskih zgoščenk v zbirki Ars Slovenica. Mednarodna dejavnost poteka predvsem na področju izmenjave informacij in udeležbe članov društva na mednarodnih festivalih, simpozijih, konferencah in glasbenih sejmih po Evropi in v svetu.

Društvo slovenskih skladateljev je v minulem obdobju zelo razširilo in poglobilo svojo dejavnost. K temu ga zavezuje 60. letnica obstoja DSS, ki jo želi obeležiti z velikim spoštovanjem do ustanoviteljev društva in do minulega dela vseh članov in dosedanjih upravnih odborov. Zato se člani DSS zavezujemo k aktivnejši vlogi svojega društva v slovenskem kulturno-političnem prostoru, pa tudi v veliki skupnosti narodov, kjer je naša glasba bila in bo pomemben ambasador slovenske samobitnosti in ustvarjalnosti.

Jani Golob, predsednik DSS

60 let
Društva slovenskih skladateljev

pod pokroviteljstvom
dr. Vaska Simonitija,
Ministrstva zakulturo

Tadej Hrušovar

Verjetno ni Slovenca, ki ne bi poznal skladbe Dan ljubezni, ene od najlepših med skoraj štiristotimi, ki jih je napisal Tadej Hrušovar. Glasbenik, ki se je s svojimi deli vsekakor za vedno zapisal v zgodovino slovenske popularne glasbe, si želi, da bi avtorji končno lahko spodobno živeli od svojega dela, ne pa da se borijo za preživetje.

**Po vseh letih spremljanja slovenskega glasbenega pri-
zorišča imam občutek, da je bilo v zlatih časih slovenske
popevke veliko več druženja med glasbeniki. Ali to drži?**
Zagotovo!

**Ali se tudi vam zdi, da bi bilo tako za Sazas kot za same
glasbenike veliko boljše, če bi bili odnosi bolj pozitivni?**

Živimo v državi, ki je padla na izpitu na vseh ravneh. Razen nekaterih izbrancev je živeti v Sloveniji zelo težko. Če bi imel minimalne možnosti, bi bil prvi, ki bi šel iz te države. Jaz delam 30 let kot glasbeni producent na radiu. Ker sem študiral pravo, imam pri svojih letih manj delovne dobe kot večina mojih vrstnikov. Zadnji dve leti je bila redna plača praktično moj edini dohodek, saj od Sazasa

nisem dobil ničesar, ker so poračunavali za nazaj, prihodka pa je bilo drastično manj. Jaz sem vsa ta leta vlagal v delo na radiu, kot nekakšen tretji stember pa sem vlagal v glasbo. Napisal sem že skoraj 400 skladb, ki se še vedno vrtijo povsod. Razen letos sem v zadnjem času od glasbe dobil izjemno izjemno malo! Danes je revščina na vsakem koraku, ljudje nimajo denarja niti za to, da bi najeli glasbenike, na televiziji me Miša Molk sedem let ni želela blizu, ker sem nastopal za napačno stranko, skratka življenje za ljudi v kulturi je zelo težko. Ko slišim neumnosti, da bi tudi kultura morala biti tržna, se mi zdi čisto noro.

Se vam zdi, da bi morala država podpirati tudi popularno glasbo?

Subvencije bi morale biti za izdelke visoke kakovosti umetniške vrednosti, ki se na nivoju prezentirajo. Takim bi kulturno ministrstvo moralo pomagati, to pa seveda ne velja za enodnevne proizvode, ki so delani z računalniki!

Kako bi lahko glasbenikom Sazas še bolj pomagal?

Za tiste glasbenike, ki so leta in leta prinašali veliko denarja v blagajno, bi moral Sazas imeti fond, da bi primerom, ki so zaradi države tako rekoč na cesti, dajal pomoč. Nemci imajo to zelo lepo urejeno. Človek, ki je veliko dal za Gemo, ki je leta prinašal honorarje, ima pokojnino, ki je dovolj

velika, da lahko dostojno živi. Tudi naši glasbeniki, kot je Ivo Mojzer, ki so bili člani Geme dolga leta, bodo dobivali okoli 1.000 evrov pokojnine.

V časih slovenske popevke ste se veliko družili, med seboj vzpodbujali. Med vami je bila nekakšna zdrava tekmovalnost. Zdaj tega ni. Še na promocije novih plošč zelo redkokdaj pridejo kolegi čestitat izvajalcu, ki predstavlja svojo noviteto ...

V zlatih časih je bil tudi festival Slovenska popevka narejen na nivoju. Že nastop na popevki je bilo veliko priznanje. Mnogi so živeli samo za to, da bi enkrat nastopili tam. Poleg tega je bilo med festivalom veliko druženja, dogovarjanj s tujimi kolegi. Jaz sem veliko hodil po Evropi in če si takrat primerjal festivale, Slovenska popevka ni v ničemer zaostajala. Morda je imela samo malo manj tujih zvezd. To se gotovo ne more ponoviti. Denar, ki je bil takrat porabljen, je bil porabljen dobro, saj te pesmi še danes radi poslušamo. Danes ima glasbeni program RTVS premalo denarja, da bi na osnovi fantastične tehnike, ki jo imamo, lahko dajali naročila, da bi naredili kakšen bolj kvaliteten glasbeni izdelek. Glavni problem je, ker država ne daje denarja, da bi lahko v subkulturi zadeve tekle, kot bi bilo potrebno. Kako naj nekdo, ki se bori za preživetje dela dobre in kvalitetne stvari? Tudi za stanje v glasbi je kriva država in oblast.

Lojze Lebič

Preden sedem za pisalno mizo k novi skladbi, se mi poraja kopica vprašanj, med njimi pa je najpomembnejše, kako naj zvočno neulovljivo prenesem v nekako govorico. Kar pomeni, da se moram odločiti, kakšen bo vir zvočnega, instrumenti, glasovi, kakšen psihološki razvoj v okviru določenega trajanja, zgostitve, razredčitve, oblika skladbe.

Biti cenjen med kolegi je vsekakor največji uspeh, ki si ga človek lahko želi. Še posebej v naši dragi Sloveniji. In skladatelju Lojzetu Lebiču je to vsekakor uspelo, saj so ga ravno kolegi iz Društva skladateljev Slovenije prav letos počastili s Kozinovo nagrado za njegov življenjski opus. Ta nagrada pa seveda ni prva v njegovi zbirki nagrad.

Lojze Lebič se je rodil 23. avgusta 1934 na Prevaljah. Skladatelj, dirigent, pedagog in glasbeni pisec je po maturi na gimnaziji Ravne diplomiral iz arheologije na Filozofski fakulteti v Ljubljani, na Akademiji za glasbo pa je študiral kompozicijo pri Marjanu Kozini in dirigiranje pri Danilu Švari. »Po srečnih okoliščinah sem se kmalu utiril samo v glasbi, arheologija pa mi je ostala lepa sanja o potopljenih svetovih in časih, v katere se zatečem, kadar mi tujstvo do tega sveta postane neznosno,« pravi danes akademik, ki je kot dirigent vrsto let uspešno vodil Akademski pevski zbor Tone Tomšič in Komorni zbor RTV Slovenija, svoje bogate glasbene izkušnje in znanje pa je podajal naprej tudi študentom na Pedagoški akademiji in Filozofski fakulteti.

Kot skladatelj je začel v skupini Pro musica viva, v sedemdesetih letih se je izpopolnjeval na poletnem tečaju za sodobno glasbo v Darmstadtu (1972) in v elektronskem studiju radia Beograd. Po intenzivnem in kritičnem soočanju s sodobnimi kompozicijskimi težnjami si je izoblikoval osebno govorico, razpeto med zvočno silovitostjo ter meditativno zadržanostjo, svetovljansko modernostjo in zaverovanostjo v dediščino preteklih kultur. Je zvest umetniškemu, teži h glasbeni univerzalnosti, a ustvarja iz dejavne družbene občutljivosti za svoj čas. »Preden sedem za pisalno mizo k novi skladbi, se mi poraja kopica vprašanj, med njimi pa je najpomembnejše, kako naj zvočno neulovljivo prenesem v nekako govorico. Kar pomeni, da se moram odločiti, kakšen bo vir zvočnega, instrumenti, glasovi, kakšen psihološki razvoj v okviru določenega trajanja, zgostitve, razredčitve, oblika skladbe,« pravi umetnik, ki komponira za vse vrste zasedb. Med njegovimi deli izstopajo: vokalno-instrumentalne: Požgana trava, Novembrske pesmi, FAUVEL '86, glasba o času Ajdna, Miti in apokrif; simfonične: Sentence za dva klavirja in orkester, Korant, Nicina, Glasovi, Queensland Music, Uvertura za tri instrumentalne skupine, Simfonijski z orglami, Cantico I, Cantico II; komorne: Tangram, Godalni kvartet, Kvartet za tolkala; elektroakustična: Atelje II in III, solistične skladbe, samospeli, zbori, scenske glasbe in drugo.

Poleg odličnih domačih umetnikov Slovenske filharmonije ter Simfoničnega orkestra RTV so Lebičeva dela uvrstili v svoje sporede Trio Lorenz, Marijana Lipovšek, ansambel Slavko Osterc, Vinko Globokar, Szigmond Szathmary, Ensemble musique vivante, Ensemble Intercontemporaine, Queensland Symphony Orchestra, Radijski orkester Izrael, orkester radia Basel, Filharmonični orkester iz Temišvara, Filharmonični orkester G.Enescu, Bukarešta, Ensemble Kreativ iz Celovca idr. So del tonskih arhivov mnogih radijskih postaj.

Akademik Lojze Lebič je bil od leta 1982 do slovenske osamosvojitve sekretar jugoslovanske sekcije v mednarodni organizaciji za sodobno glasbo ISCM, pri kateri je leta 1992 na generalni skupščini v Varšavi utemeljil in dosegel vključitev Slovenije kot samostojne nacionalne sekcije. Opisujejo ga kot Slovenskega svetovljana, na kar je ponosen: »Če kdo iz moje muzike zasliši slovensko ali koroško obarvanost, sem tega zelo vesel, si pa za to posebej ne prizadevam.«

Kozinova nagrada je samo ena od številnih, s katerimi se lahko pohvali trikratni nagrajenec Prešernovega sklada (1967 za dirigiranje, 1970 in 1987 za kompozicijo), ki je že leta 1972 prejel prvo nagrado londonskega BBC na mednarodnem tekmovanju Let the peoples sing, na tekmovanjih jugoslovanskih radijskih postaj (JRT) je prejel prve nagrade za skladbe Korant (1970), Glasovi (1975), za elektroakustični deli Atelje II in Atelje III (1976) in za glasbene oddaje, interpretacije ter glasbe k radijskim igram.

Simfonično delo Novembrske pesmi so na Rostrum of composers, IMC Unesco, Pariz

1985 izbrali med deset najbolj uspešnih del leta. Zagotovo pa je pika na

i Prešernova nagrada, ki jo je Lojze Lebič leta 1994 prejel za svoj skladateljski opus.

Anja Rupel

Njena glasbena kariera se je začela v skupini Videosex. Po razpadu skupine ni samo uspešno nadaljevala pevske poti kot solistka, pač pa je postala tudi avtorica tekstov. Najprej je pisala pesmi samo zase, v zadnjem času ji zaupa vedno več drugih izvajalcev. Anja Rupel je skupaj z Alešem Klinarjem del enega najbolj uspešnih avtorskih tandemov pri nas.

Pri nas je kar nekaj parov, ki uspešno sodelujejo tudi v poslu. Kaj vi menite, zakaj ste tako uspešni vidva, Vlašiči, Tomac-Geržina ...?

Težko bi govorila za druge. Midva sva začela delati skupaj bolj ali manj po naključju, ker sem rabila tekste za svoj prvi samostojni album in mi je Aleš predlagal, naj jih poskusim napisati kar sama. Na moje presenečenje je zadeva delovala in od takrat Aleš naredi glasbo, jaz pa tekste. Verjetno je tudi lažje za oba, ker se dobro poznava in veva, kaj lahko pričakujeva drug od drugega, pa še vse ostane v družini.

Na kakšen način sodelujeta z Alešem? Kdo je tisti, ki priganja drugega? Kdo je bolj kritičen?

Absolutno je Aleš tisti, ki priganja, ker sem sama bolj počasna in dostikrat odlašam delo do zadnjega. Zato mi je lažje, če imam rok, do katerega mora biti tekst končan. Kritična pa sva oba. Mogoče jaz še bolj kot on, pa ne samo do njega, ampak tudi do sebe.

Kako se najlažje lotite pisanja tekstov? Po naročilu ali po navdihu? Je najprej glasba ali najprej naredite besedilo?

Vedno delam tekst na glasbo, ker mi že sama glasba da motiv za tekst. Kadar delam za druge izvajalce, se skušam postaviti v njihovo kožo. Zato rada delam za tiste, ki jih tudi osebno poznam. Alenka Godec in Rebeka Dremelj lahko pojeta o isti stvari, ampak z drugimi besedami, na drug način.

Kateri del glasbenega posla vam je ljubši - ustvarjalni ali potem, ko nastopate? Kateri je bolj donosen?

Oba dela sta mi ljuba in vsak ima svoj šarm. Ustvarjalni zato, ker je zelo intimen in nikoli ne veš vnaprej, kaj bo nastalo. Nastopi pa so polni adrenalina in na odru ne samo poješ, temveč tudi igraš svojo vlogo. Donosen pa ni noben del posla!

Ali raje pojedete pesmi, ki jih napišete sami?

Ja, rada pojem lastne tekste, ker sem v njih najbolj doma in jih najbolj čutim.

Kdaj ste ugotovili, da imate talent za pisanje tekstov?

Da imam talent za tekste, sem ugotovila pri svojem prvem samostojnem projektu. Sicer sem tudi pri Videosexu prispevala nekaj tekstov, ampak tam je bilo vse bolj timsko delo. Včasih se mi sicer zdi, da sem že vse povedala, vendar ko dobim kakšno novo skladbo, ki me res pritegne, besede kar same letijo na papir.

Koliko ste sicer pozorni na tekste, ko poslušate glasbo?

Nisem zelo obremenjena s teksti, ker največkrat poslušam glasbo kot celoto. Nič ne pomaga, če je tekst še tako dober, če ne paše na glasbo in obratno.

Na katero svoje besedilo ste ponosni? Kateri tekstopisec vam je sicer všeč?

Upam, da na kakšnega, ki še ni napisan! Všeč so mi preprosti teksti, ki tudi kaj povejo. Ne maram preveč filozofskih, ki jih nihče ne razume in se potem vsi delajo pametne, da je to pa umetnost. Zame je umetnost napisati dober pop tekst, ki ni banalen, pa vendar dovolj preprost, da ga vsi znajo zapeti.

Dragan Bulič

Kvantiteta ne daje kvalitete!

Eden od največjih poznavalcev domače in tuje glasbene scene je vsekakor legendarni radijski glasbeni urednik Dragan Bulič. Kljub temu, da je zagotovo poslušal več koncertov, kot jih je večina avtorjev v Sazasu odigrala, je še vedno tako radoveden in tako velik ljubitelj glasbe, da še vedno z istim veseljem kot pred leti potuje po Evropi zaradi glasbenikov, ki jih spoštuje in ceni. In prav to – obiskovanje koncertov – je ena od stvari, za katere je prepričan, da bi jih glasbeniki morali početi bolj pogosto.

Kakor po svetu, je tudi pri nas glasba močno napredovala. »Vendar pa bi rad poudaril, da pregovor, da kvantiteta daje kvaliteto, dostikrat ne drži,« pravi Dragan, ki je toliko star, da je zrasel z drugačno glasbo, kot je v modi danes. »Mene nastopi na matrico ne prevzamejo,« pravi urednik, ki sicer v glasbenih opremljenih za 1. in 2. program Radia Slovenija uporablja tudi takšne glasbenike, saj se jim pravzaprav niti ne more izogniti. »Zdi se mi, da dostikrat ne znamo ceniti domače glasbe, ampak dajemo prednost izvajalcem z juga, kot so Borno, Maja Šuput, Stavros. Sicer lahko tudi med njimi najdemo kakšno dobro grlo, kot je Toše Proeski, drugače pa mi gre dostikrat na bruhanje, sploh, ko vidim, kaj prihaja iz štajerskega konca,« pravi Dragan, ki je tudi sam že imel priložnost slišati od Hrvatov, da se šalijo na naš račun, saj v Sloveniji pogosto nastopajo izvajalci, ki tam nimajo več nobenega poslušalca. Posebej izpostavlja nedavni primer Cece Ražnatović: »Na Tv paprika so jo lansirali kot sanjsko Ceco, mene pa zanima, zakaj je ta ženska sanjska. Ali zato, ker ima povečane prsi? Zato, ker je vdova vojnega zločinca? Zato, ker so pri njej skrivali orožje in ker so spali vojni zločinci? Zakaj je torej ta ženska sanjska,« se sprašuje Dragan, ki ga preseneča tudi odziv občinstva, ki je bil na Cecinem koncertu kot v transu.

»Ko smo mi rasli, pri nas v Šiški nismo poslušali ne Slaka ali Avsenikov, še manj južno glasbo, zato se mi zdi neverjetno, da gre toliko ljudi zadnja leta v Gučo ...« Glede na nov zakon, ki določa še več domače glasbe na radijskih programih, Dragan pravi: »Zagotovo bodo glasbeniki, če bodo vsi plačevali po pravilih, dobili v žep kak tolar več, vendar pa to ne bo izboljšalo kvalitete glasbe. Mislim, da je težava drugje. Nekoč so imeli izvajalci vedno pri snemanju ob sebi tudi producenta zvoka. Zdaj se je vse močno spremenilo, vse se odvija tako hitro, da zmanjka časa za kakršenkoli konkreten izdelek. Izjeme seveda so, še posebej sem bil pred kratkim presenečen nad Neisho.« Neisha je v poplavi glasbenikov, ki v studiu najraje posnamejo vse sami, ena redkih izjem, ki je za snemanje zbrala kvalitetno ekipo sodelavcev. Dobri glasbeniki in dobra produkcija se tudi po Dra-

ganovem mnenju močno sliši na končnem izdelku - tudi v drugih primerih: »Spomnim se, kako sem bil presenečen nad ploščo Zorana Predina Strup za punce, ki je v nekem studiu res našel izvrsten zvok, ki mi je dobro sedel v uho. Kasneje sem se pogovarjal s skupino Dežur, ki je zmagala na Slovenski popevki, ki je pri snemanju varčevala z denarjem in varčevala, kjerkoli se je le dalo. Rekel sem jim, da je škoda, da niso šli v malo boljši studio in našli sodelavca, ki se spozna na produkcijo, saj bi bilo potem res vse veliko boljše. Ravno zdaj sem dobil ploščo dueta Amor, ki je vse posnel doma in je zvok popolnoma sintetičen. Kdo bo to poslušal?« V zadnjem času je slovenska popularna glasba kljub temu naredila velik napredek – še posebej z uspehi Magnifica in Atomik Harmonik v tujini. Dragan meni, da bi takšnih uspehov lahko bilo v prihodnje še več. »Zdaj, ko so meje odprte, je to vsekakor lažje, vendar pa je treba vedeti, da mora biti zraven tudi veliko denarja! Založba mora nujno imeti velik interes, da takšnega izvajalca izdatno podpre. Sicer pa se nikoli ne ve, saj včasih uspejo stvari, ki jih ne bi pričakoval. Sicer pa si nekoč nisem mislil, da bom kdaj videl kakšnega domačega izvajalca na MTV, pa se je to res zgodilo! Zame je bil pravi kulturni šok, ko sem prvič videl na MTV Siddharto. To se mi je zdelo res lepo in bi si želel, da bi bilo takšnih uspehov še več. Jaz vsakemu želim milijonsko prodajo, saj bo to dobro za vse – ne le za tega, ki bo prodal, pač pa tudi za vse druge.« Tako kot na drugih področjih tudi glasbeniki pogosto uspeh kolegov ocenjujejo bolj negativno kot pozitivno in se ne zavedajo, da je vsak uspeh, tudi uspeh najhujšega tekmeca, v končni fazi za vse dober, saj nobena glasbena scena ne more funkcionirati, če nima več uspešnih izvajalcev. Stvar, ki Dragana pri domačih glasbenikih najbolj moti, pa je to, da jih razen res redkih izjem ne vidi na koncertih: »Videl sem Enza iz Faraonov in Grego Štibernika na Dunaju na Petru Gabrielu, Jože Potrebuješ je šel z nami na Phila Collinsa ... Zaskrbljujoče je, da še v Ljubljani na večjih koncertih vidiš le redke izjeme. To je namreč za glasbenika najboljša šola, živ nastop pa je tudi po mojem mnenju edino merilo za kvaliteto nekega glasbenika, saj se v snemalnem studiu lahko zelo veliko popravi.«

Jaz vsakemu želim milijonsko prodajo, saj bo to dobro za vse – ne le za tega, ki bo prodal, pač pa tudi za vse druge.

Zdi se mi, da dostikrat ne znamo ceniti domače glasbe, ampak dajemo prednost izvajalcem z juga.

Kako avtorji ocenjujejo delo Sazasa?

Rok Golob

Adi Smolar

Marino Legovič

Zoran Predin

PETER LOVŠIN: »Tako, kot so vedno boljši splošni podatki in nakačila, tako raste tudi moje zadovoljstvo. Veseli me, da je večja transparentnost delovanja, seveda pa so še rezerve in upajmo, da jih bomo izkoristili. To bi bilo dobro za vse. Menim, da je treba trmasto vztrajati na začrtani poti.«

JURE ROBEŽNIK: »Predvsem upam, da je na poti konsolidacije. Ne samo jaz ampak tudi kolegi pogrešamo kakršnekoli informacije. Pravzaprav ne vemo, kaj se dogaja. Zdi se mi, da Sazas zdaj dobro posluje in upam, da bo tako še naprej.«

ROBERT PEŠUT MAGNIFICO: »Zdi se mi, da se bodo stvari počasi uredile in verjamem v boljši jutri. Kakšne stvari so že zdaj dobre, nekatere pa še manjkajo. Predvsem mislim, da mora Sazas pridobiti na moči in prepoznavnosti, tudi v okviru mednarodnih organizacij. Bilo bi mi všeč, če bi za mano stala močna in prepoznavna organizacija.«

JAKOB JEŽ: »Imam vtis, da se stvari urejajo, vendar je bil naš standard pred nekaj leti boljši. Nisem zadovoljen, da avtor zabavnega dela, ki vsak večer napiše oziroma izvaja isti program, dobi neprimerno več kot avtor resnega dela, ki morda pride na program enkrat na leto. Zanimivo bi bilo izvedeti, koliko je med tistimi avtorji, ki dobijo po več milijonov dolarjev avtorskih pravic, avtorjev zabavne glasbe in koliko resnih avtorjev. Pričakujem, da se bo standard avtorskih pravic približal tistemu izpred let.«

ROK GOLOB: »Situacija kaže, da se stvari spreminjajo na boljše. Glede na krizo pred dvema letoma, je seveda jasno, da ne more biti vse popolno, saj je potrebno nekaj časa, da se vse stvari uredijo. Vsekakor pa se mi zdi, da je združenje na pravi poti in da je situacija že precej boljša.«

MILKO LAZAR: »Kar se finančne plati tiče, smo avtorji letos dobili bistveno več kot v preteklih nekaj letih, kar pomeni, da so se nekatere stvari uredile. Jih pa še veliko ni urejenih. Ena od bistvenih težav je, da javna televizija ne prijavlja avtorske glasbe, kar pomeni, da avtorji od tam ne dobijo nič, čeprav so predvajali veliko koncertov in avtorske glasbe. To bi bilo nujno potrebno urediti. Glede na to, da so v vrhovih Sazasa pretežno pop glasbeniki, se mi zdi, da so stvari na svojem področju uredili, kar pa se tiče resnih glasbenikov, bi bilo potrebno urediti še marsikaj – na primer koncerti, RTV ... Težava je tudi, da nihče ne ve, kaj se na Sazasu trenutno dogaja, ampak v vsakem primeru bi rekel, da je situacija boljša, kot je bila.«

MARINO LEGOVIČ: »Po vseh peripetijah, kadrovskih spremembah in prepiru, so se stvari uredile. Končno se podpisujejo pogodbe z uporabniki in upam, da bodo čimprej vse tudi podpisane z vsemi ostalimi. Zdi se mi, da se stvari spreminjajo na boljše. Posvetiti se bo treba kontroli javnih prireditev, saj se nobena javna glasbena prireditev ne bi smela zgoditi brez prijave Sazasu.«

ADI SMOLAR: »Ta ekipa, ki je zdaj prevzela vajeti, naj svoje delo izpelje do konca. Jaz jo podpiram pri vsem, saj nenehne zdrahe, ki jih povzročajo nekateri, škodijo vsem slovenskim avtorjem. Sem za to, da nesoglasja rešujemo na skupščinah. Še vedno menim, da je osveščenost in informiranost organizatorjev prireditev, kaj sploh so avtorske pravice, še premajhna. To je po mojem mnenju najbolj urgentno področje in mislim, da bi lahko poslali vsaj kak dopis vsem organizatorjem, saj jih sam ves čas poskušam prepričati, da je eno moj honorar in drugo honorar Sazasu.«

BRANKO JOVANOVIČ: »V letošnjem letu sem bil v nad honorarji prijetno presenečen, torej sem glede tega zadovoljen. Ne morem komentirati vseh spletk, vendar je Sazas tako zapletena organizacija, ki je težko toliko transparentna, da bi človek res vedel, ali se vse počne po pravilih. Nisem niti negativno niti pozitivno naravnani, moje mnenje je nekaj srednjega.«

ZORAN PREDIN: »Jaz sem zdaj bolj zadovoljen s Sazasom, kot sem bil svoj čas. Zdi se mi, da je ta ekipa na pravi poti, da ugotovimo, koliko denarja nam dejansko pripada in da pospravimo tudi za nazaj. Ta hip se mi zdi, da bi bilo treba to vodstvo podpreti in da bi morali biti pri tem bolj enotni.«